

Werk

Titel: D. Jo. Frid. Blumenbachii Institutiones Physiologicae.

Autor: Blumenbach, Johann Friedrich

Verlag: Dieterich

Ort: Gottingae

Jahr: 1821

Kollektion: Blumenbachiana

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN659038048

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN659038048>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=659038048>

LOG Id: LOG_0044

LOG Titel: Sectio XXXVIII. De Menstruis

LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain these Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

SECTIO XXXVIII.

DE

M E N S T R U I S.

§. 553.

Frequentissima et gravis uteri functio est ut per triginta circ. annos menstruum tributum solvat *), quam legem nulli alii animantium generi **) imposuit natura,

*) cf. post tot alios F. C. NÄGELE *Erfahrungen über Krankh. des weibl. Geschlechts*. Mannheim. 1812. 8. pag. 265.

**) Valgo quidem scriptores historiae naturalis, et inter eos BUFFONIUS nonnullis praeter humanum genus aliis animantibus mammalibus (praesertim ex simiarum ordine) periodicum huiusmodi fluxum tribuunt. Postquam autem plures simias feminas ipsarum earundem specierum de quibus id memoriae proditum est, (v. c. simiam *sylvanum*, *cynomolgum*, *papionem majimon* etc.) per plures continuos annos coram observandi occasione usus sum, facile perspexi putatitia illa catamena aliis plane nulla esse, in aliis, et quidem eiusdem cum istis speciei, ad parcam sed vagam et

cum, ut Plinii verbis utar, solum animal menstruale mulier fit: nullam vero hactenus notarum gentium *) ab eadem exemit, cum in universum ad necessaria pertineat requisita quibus ad generis sui propagationem aptus fiat sequior sexus.

---

omni periodico ordine plane destitutam haemorrhagiam uteri redire.

*) Pervulgata quondam sed fabulosa fama de integris gentibus, Americanis maxime, catameniorum fluxu destitutis hodiernum vix adhuc refutatione eget. Ortum vero exinde duxisse videtur, quod Europaei istas regiones invidentes etiam si innumeras, tantum non plane nudas sequioris sexus incolas viderint, nunquam tamen menstruae purgationis inquinamenta in ipsis observaverint; cuius rei duplicem fuisse causam probabile est; partim nempe quod apud istas Americae gentes feminae quamdiu menstruatae sunt, felici praedidio pro venenatis quasi habeantur et a sociali consortio arceantur, inque solitariis tuguriolis e hominum conspectu remotae tandem benefico ipsis otio fruuntur. — Partim vero etiam laudatam ipsarum corporis munditiam et modestiam crurum posituram eo conferre, ut nulla catameniorum vestigia in oculos incurrant, expresse monentem lego ADR. VAN BERKEL in *Reisen nach Rio de Berbis und Surinam* pag. 46.

§. 554.

Auspicia vero huius functionis nostro sub coelo plerumque incidunt in annum aetatis decimum quintum, praecedentibus ut plurimum plethoricis symptomatibus, congestione versus pectus, tensionis sensu lumbari in regione, crurum lassitudine etc. Et quidem prima ea vice ex genitalibus ab initio prodire solet humor rubellus, quem sensim intensius rubens sanguinolentus latex sequitur, denique in purpureum cruorem abiens: qui tamen tum odore quem spirat specifico, tum iniqua coagulationis ratione, aliisque modis a reliquo sanguine differt, quique per aliquot dies lente manare pergit; cessantibus interim quae modo diximus incommodis.

§. 555.

Cruentum vero illud profluvium ab eo inde tempore elapsis quibusvis quatuor septimanis denuo redire, tuncque plus minus sex circ. diebus continuare

solet, quo quidem temporis spatio in vegeta femina quinae praeter propter unciae sanguinis ad dimidiam usque libram excerni creduntur.

§. 556.

Intermittitur vero haec actio plerumque quamdiu mulieres aut gravidae sunt, aut lactantes.

Plane *cessat* autem universa functio, postquam 30 circ. annis viguit, quod itaque nostro sub climate circa quadragesimum quintum aetatis annum contingere solet *).

§. 557.

Fontes catameniorum ab aliis ad vaginae vasa ab aliis et quidem verosimilius ad uterina relati sunt; quae enim in contrariam sententiam proferuntur exempla mulierum, quibus etsi gravidae

---

*) H. HELM. SPITTA *Commentatio praemio Regio ornata, sistens mutationes in organismo et oeconomia feminarum cessante fluxus menstrui periodo.* Gotting. 1818. 4.

aut utero atretae fuerint aut uteri inverſi prolapſu laborarint, tamen menſtrua fluxerint, nil aliud tamen probant, quam egregia naturae medicatricis conamina, quae via praecluſa regia, inſolitis viis feliciter uti novit. Sunt autem ab altera parte numerofa extiſpicia feminarum, quae menſtruatae diem ſuum obierant quarumque cavum uterinum catamenia ploraſſe monſtrabat *); ut argumenta a priori quod dicunt deſumta taceam, quibus ipſum menſum *finem* eo redire probabile fit, ut uterus menſtrua tali haemorrhagia ad futuram graviditatem praeſparetur et nutriendo foetui aptior reddatur **). Iiſdemque quoque rationibus hic fluxus arterioſis potius uteri vaſculis quam venis tribuendus videtur ***).

*) of. v. c. MORGAGNI *adv. anat.* I. tab. III. M. M. M.

**) L. H. CHR. NIEMEYER *de menſtruationis fine et uſu.* Gott. 1796. 8.

***) Venis contra illud profluvium vindicare ſtudet Jo. Fr. OSIANDER *diff. de fluxu menſtruo atque uteri prolapſu.* Goett. 1808. 4. pag. 14.

S. 558.

Quod vero *cauffas* periodicae huius et perennis haemorrhagiae attinet, tantis earum indago adhuc premitur difficultatibus, ut et heic non nisi probabilia sequi nec ultra id quam quod verisimile occurrerit, progredi liceat *).

Proximam ergo *topicae* **) cuidam congestioni plethoricae tribuunt, cui

---

*) Adeant quorum interest, post alios ABR. D'ORVILLE (praef. HALLERO) *causae menstrui fluxus disquisitionem*. Gotting. 1748. 4.

GISB. VERZ. MUILMAN *an ex celebrata hactenus opinione de plethora universali vel particulari vera fluxus menstrui causa explicari possit?* LB. 1772. 4.

THEOD. TRAUIG. JAEHKEL (praef. KRAUSE) *aetiologia fluxus menstrui*. Lips. 1784. 4.

) *Universalis* nescio quis plethoricus orgasmus, quem quondam pro causa menstrui tributi venditare solebant, pridem a viris melius physiologicis doctis refutatus est. Addere liceat argumentis eorum memorabile exemplum celeberrimum sororum Hungaricarum monstruosa fabrica coalitarum, alias iam mihi dictarum [pag. 63. not. *)], quae, etsi unus idemque sanguis utrisque ob truncos vasorum abdominalium ad lumbos invicem confluentes, com-

sane symptomata imminentium menstruorum aequae ac copia et natura vasorum uterinorum respondent.

Remotioribus vero tum situm erectum, (principem istum, qui humanum genus a reliquis animantibus desinguit characterem;) tum et singulare uteri parenchyma, vitamque eius propriam annumerare licebit.

Circa periodici autem eius decursus rationem ignorantiam fateri quam vanis hypothesebus inhiare praestabit: cum hactenus omnia ea periodica phaenomena tam sano quam aegroto animanti contingentia, *quorum termini ultra nycthemerum prorogantur*, ad naturae animalis mysteria referenda videantur.

---

munis esset, nihilominus tamen saepe tum tempore tum quantitate menstruationis differabant.
